

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 20

SAYI: 240

KASIM 2022

GELECEK PARTİSİ GENEL BAŞKANI DAVUTOĞLU, GENEL MERKEZİMİZİ ZİYARET ETTİ, EMEKLİNİN TALEPLERİNİ DİNLEDİ.

DAVUTOĞLU: "Emekli ve yaşlısı borçlu ya da muhtaç duruma düşürülmüş bir ülkenin, gelişmişliğinden söz edilemez..."

Gelecek Partisi Genel Başkanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu ve beraberinde; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eski Bakanlarından Hakan Tartan, Gelecek Partisi Ankara İl Başkanı Hakan Tokaç ile Genel Başkanımız Kazım Ergün'ü makamında ziyaret etti. Ziyarete;

Genel Sekreterimiz Gazi Aykırı, Genel Mali Sekreterimiz Ömer Kurnaz, Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz Abdülkadir Ersal, Hukuk Müşavirimiz Av. Cafer Tufan Yazıcıoğlu, Araştırma Müdürümüz Namık Tan, Basın Müşavirimiz M. Emin Tangören, Özel Kalem Müdürümüz Ersin Tümtürk ile Ankara ve Çankaya Şubelerimizin yöneticileri de hazır bulundular.

Devamı 3. sayfada

AK Parti Milletvekilleri Karabük Şubemizi Ziyaret Etti

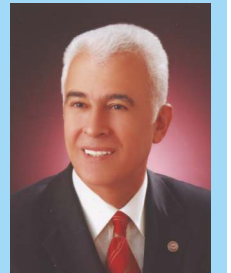
AK Parti Karabük Milletvekilleri Cumhur Ünal ve Niyazi Güneş, Karabük Şube Başkanımız Celal Bulut'u makamında ziyaret ettiler. Bulut ziyaret sırasında emeklilerin taleplerini içeren bir dosyayı milletvekillerine sundu.

Devamı 7. sayfada

EMEKLİ İNTİBAK BEKLİYOR

Sosyal güvenlik sisteminde oluşan eşitsizlikler, emekli aylıklarının hesaplanmasında hak kayıplarını büyüten bir etki yapmıştır. 2000 öncesi çalışması olup, 2000 sonrasında emekli olanlara, karma sistem üzerinden emekli aylıklarının hesaplanması, dönemsel eşitsizlikleri getirmiştir. 2000 öncesinde uygulanan gösterge sisteminin kaldırılması, 2000 sonrasında çalışılan dönemlerin ortalama kazançları esas alınarak emekli aylıklarının hesaplanması, doğru ve yerinde bir değişiklik olmamıştır. Prim kazançlarına uygulanan güncellenme katsayısı ve aylık bağlama oranlarında yapılan değişiklikler, emekli aylıklarında kayıplara neden olduğundan, yeni bir hesaplama sistemine geçilmeli ve intibak yapılarak emekli aylıklarında oluşan farklılıklara son verilmelidir.

BAŞYAZI

Devamı 2. sayfada

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

EMEKLİ İNTİBAK BEKLİYOR

AK Parti Hükümetleri bu konuda ilk adımı atmış ve 2000 öncesi emeklilerin intibakını düzenleyen 6283 sayılı Kanunla, gösterge değeri ve prim ödeme gün sayıları olan emeklilerin aylıkları eşitlenmiştir. Benzer düzenleme, 2000 sonrası dönemde emekli olanlara da uygulanması, Anayasa'nın 10. Maddesinin bir amir hükmü olarak değerlendirilmelidir.

Türkiye Emekliler Derneği, sosyal güvenlik sisteminin en kapsamlı uygulaması olan emeklilik hukukunun korunması ve geliştirilmesi için mücadele etmektedir. Sosyal güvenlik haklarında yapılması gereken değişikliklerle ilgili bilimsel çalışmalarımız, Hükümetle ve kamuoyu ile de paylaşılmaktadır.

Sosyal güvenliğin gelir ve gider parametreleri çok yönlü değerlendirilmediğinden, hak kayıplarını artıran değişikliklere girilmesinin faturası emeklilerimize ödetilmektedir.

Emekli aylıkları küçülen hiçbir ülkeye refah devleti olarak bakılamaz. Sosyal devleti benimsemiş olan bir ülkeyiz. Bu

nedenle, sosyal güvenlik haklarına daha fazla destek olunmalı ve her eserde emeği olan emeklilerimiz geleceğe güvenle bakmalıdır.

Sosyal güvenlik sistemleri zayıflayan ülkelerde, gelir dağılımı bozulduğu gibi, emekliler de kendilerini korumasız hissetmeye başlamaktadır. Emekli aylıkları, bir başkasına

muhtaç olunmadan emeklilerimizi koruyan bir seviyede belirlenmelidir. Aylık bağlama oranlarında yapılan değişiklikler, tabandan aylık alanları korumasız bırakmış ve yüzde 35 olan alt sınır aylık bağlama oranının günümüzde hiçbir değeri kalmamıştır.

Türkiye Emekliler Derneği, bilimsel çalışmalar ve anketlerle emeklilerimizin sosyo-ekonomik durumunu analiz etmekte; iki ayrı emekli profili araştırmasıyla elde edilen sonuçlar göstermektedir ki, gelecek güvencesi olan emekli aylıklarının iyileştirilmesi, devletin temel politikası olarak benimsenmelidir.

En az aylık ödemesi olarak belirlenen 3.500 TL emekli aylığı alan bir emekli nasıl geçinecek? Bu soruların cevabı verilememektedir. Hükümet, zor şartlar altında yaşayan emeklilere seyyanen zam yapmalı ve intibak ile emekli aylıklarında eşitliği sağlayacak düzenlemelere gitmelidir.

TÜİK tarafından yapılan enflasyon hesabı güven vermemekte ve emekli aylıklarına yapılacak yüzdeleri artışlar, emeklileri korumaktan uzak kalmaktadır. Sorunun esastan çözülmesi için öncelikle emekli aylıkları hesaplama ve artış sistemi değişmelidir. Emekliyi yaşat ki, devlet yaşasın.

Sorunun esastan çözülmesi için öncelikle emekli aylıkları hesaplama ve artış sistemi değişmelidir.

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

Ergün; "Lanetlemek Yetmez, Yüce Allah Bin Türlü Belalarını Versin..."

Kısa Adı TÜED olan Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanımız Kazım Ergün son olarak İstanbul'u hedef alan hain saldırıda yaşamlarını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı, yaralılara da acil şifalar dilerken; "Terörün her türlüünü lanetliyoruz, bunları gerçekleştirenlerin ve arkalarındaki hain şer odaklarının, yüce Allah bin türlü belalarını versin" dedi.

Büyük Türk Milleti'nin benzer hain saldırılarla daha önce de birçok kez sınındığına dikkat çeken Ergün; "Siz ve sizi besleyenler, Büyük Türk Milleti'nin bu hezeyanlarınıza pabuç bırakmayacağımı hala anlayamadınız mı? Bütün dünyada teröre destek veren şer odaklarının yuvalarının kurutulması ve işlenen bu insanlık suçlarına son verilmesi için, dünya devletlerinin bir araya gelmesi şarttır. Bugüne kadar terörle kazanılmış hiçbir mücadele yoktur. Bunun adı sadece ve sadece insanlık suçudur. TÜED olarak; Genel Merkezimiz ve 119 şubemizle bu hain saldırıyı nefretle kınıyor, suçluların ve onlara destek veren suç odaklarının bir an evvel tespit edilerek, en ağır şekilde cezalandırılmasını diliyoruz" dedi.

İstanbul'daki hain saldırıda hakkın rahmetine kavuşan vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına baş sağlığı, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum..."

Kazım ERGÜN
TÜED Genel Başkanı

GELECEK PARTİSİ GENEL BAŞKANI DAVUTOĞLU, GENEL MERKEZİMİZİ ZİYARET ETTİ, EMEKLİNİN TALEPLERİNİ DİNLEDİ.

Gelecek Partisi Genel Başkanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu ve beraberinde; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eski Bakanlarından Hakan Tartan, Gelecek Partisi Ankara İl Başkanı Hakan Tokaç ile Genel Başkanımız Kazım Ergün'ü makamında ziyaret etti. Ziyarete; Genel Sekreterimiz Gazi Aykırı, Genel Mali Sekreterimiz Ömer Kurnaz, Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz Abdülkadir Ersal, Hukuk Müşavirimiz Av. Cafer Tufan Yazıcıoğlu, Araştırma Müdürümüz Namık Tan, Basın Müşavirimiz M. Emin Tangören, Özel Kalem Müdürümüz Ersin Tümtürk ile Ankara ve Çankaya Şubelerimizin yöneticileri de hazır bulundular.

Ziyaret sırasında konuşan Davutoğlu, toplumların gelişmişlik göstergelerini artık ikiye ayırdıklarını ve bunlardan birincisinin çocukların yaşam kaliteleri olduğunu belirterek; "İkincisi de emekli ve yaşlıların yaşam standartlarıdır. Çocukları iyi eğitim alamayan, sağlıklı beslenemeyen bir ülkenin gelişmişliğinden söz edilemeyeceği

gibi; emeklisi ve yaşlısı borçlu ya da muhtaç duruma düşürülmüş bir ülkenin de, gelişmişliğinden söz edilemez. Başbakanlık görevim sırasında derneğinizi kongrelerine katıldığım da ifade ettiğim gibi; bu iki kuşağı mutlaka bir araya getirecek ve yaşam standartlarını yükseltecek projeler üretmeliyiz. Gelecek Partisi olarak bu konuya büyük önem veriyoruz, projeler hazırlıyoruz" dedi.

Ziyareten duyduğu memnuniyeti ifade eden TÜED Genel Başkanımız Kazım Ergün de; "Sayın Başbakanımızı derneğimizde ağırlamaktan büyük mutluluk duyduk. Geçmişte emeklilerimize olan katkılarını asla unutmadık. Özellikle emeklilere promosyon verilmesi ve TOKİ vasıtasıyla binlerce emeklimizin ev sahibi olmasında çok büyük gayret gösterdiği için kendisine müteşekkirimiz. Emeklilerimiz kendisine yapılan hiçbir şeyi asla unutmaz ve takdir eder" dedi. Ergün, emeklilerin sorun ve taleplerini içeren dosyalarını da, Davutoğlu'na takdim etti.

DAVUTOĞLU: "Emeklisi ve yaşlısı borçlu ya da muhtaç duruma düşürülmüş bir ülkenin de, gelişmişliğinden söz edilemez..."

EMEKLİ ZAMLARIN MAĞDURU

**Gazi
AYKIRI**

**Genel
Sekreter**

www.tuedkayseri.org.tr

Çalışan ve emekliler, yüksek enflasyon karşısında alım gücünde ciddi kayıplar yaşamaktadır. 2022 yılında emekli aylıklarına birinci altı ayda yüzde 25,48; ikinci altı ayda yüzde 42,35 zam yapılmış ve yapılan zamlar, yüksek zamlar karşısında kısa sürede erimiştir. Hayat pahalılığını en derin yaşayan emekliler, 2000 sonrasında emekli aylıkları hesaplanma sistemiyle, aylıkları en fazla küçülen kesim durumuna gelmiştir.

SSK ve BAĞ-KUR taban aylıklar değersiz kalmış; 3.500 TL en az aylık ödemesi günümüzde ihtiyaçların yarısını dahi karşılamamaktadır. Bu durum, yoksulluğun kapsamını genişletmektedir. Gelecek güvencesi olan emekli aylığı ile geçinmek durumunda kalan emeklilerin haklarında iyileştirilme yapılmadığı ve intibak ile emekli aylıklarında eşitlik sağlanmadığı sürece, nüfusun yüzde 16'sını oluşturan emeklilerin yaşam koşulları giderek ağırlaşacaktır.

Geçmişten günümüze kadar iş başına gelen hükümetler, sosyal güvenlik sistemini adil bir şekilde yönetemediğinden dolayı, bugünkü sorunlar yaşanmaktadır. Karma sistem ile aylıkların hesaplanması, aynı çatı altında olan emekli aylıklarında farklılıklara neden olmuş, nimet/külfet dengesi korunamamıştır.

TÜİK tarafından açıklanan TÜFE oranlarına, bu hesaplamayı yapanların dahi güvenmediğini tahmin ediyorum. 114 madde üzerinden yapılan TÜFE hesaplamasında grupların ve maddelerin

ağırlıklarının her yılbaşında değiştirilmesiyle, enflasyon oranlarının aşağı çekildiği yönünde ciddi eleştiriler yapılmaktadır. Temel ihtiyaç maddelerinde yıllık fiyat artışı ortalama yüzde 125 görülürken, TÜİK hesaplamalarına göre yıllık enflasyon yüzde 84,39 olarak ölçülmüştür. Bu kıyaslama ile TÜİK, yıllık enflasyonu yüzde 40,61 eksik hesaplamış ve enflasyona endeksli aylık alanların bir yılda ücretlerine yüzde 40,61 eksik zam yapıldığından, benzer durum satın alma gücüne de yansımıştır.

Mutfak ve konut harcamaları ile emekli aylıkları kıyaslandığında, emekliler yoksullaştığından, açlık sınırının yarısının altında emekli aylığı alan bir insanımız nasıl yaşayacak? Bu sorulara cevap verilememektedir. Zengin daha zengin, fakirin daha fakir olduğu bir ekonomik politikayı, insanımız hak etmiyor.

Emeklilerimizin aylıklarında gerçekçi bir iyileştirme yapılmadığı sürece, sosyal güvenlik sistemimize olan güvende azalmaktadır. Uzun yıllar çalışan bir emekliye hak ettiği aylık ödenmelidir. Emeklinin de gururu ve yaşama hakkı var. Devleti yönetenlerin ve yönetmeye talip olanların bu gerçeği görmesi gerekir. Mevcut sosyal güvenlik sisteminde emekliler, kendini korumasız görmektedir.

Yeni yılda emekli aylıklarına seyyanen zam ve intibak yapılmalıdır. Emekli Sandığı taban aylığı, SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine de uygulanmalı ve eşitlik sağlanmalıdır.

EMEKLİLERİN ÖDEME GÜCÜ AZALIYOR

Sosyal güvenlik haklarında kayıplar giderek büyüdüğünden, emekliler en zor dönemi yaşamaktadır. Emekli aylıklarına yapılan zamlar, kısa sürede değerini yitirdiğinden, emekliler zorunlu ihtiyaçlarının önemli bir bölümünü alma gücüne sahip olmadığından; beslenme, sağlık ve konut sorunlarıyla karşılaşmaktadır.

Devletin, emeklileri koruma gibi bir görevi olmasına rağmen, emekli aylıklarında görülen kayıplar yanında eşitsizlikler de giderek büyümektedir. Gelecek güvencesi olarak görülen emekli aylıklarının iyileştirilmesi ve intibak yapılarak eşitliğin sağlanması, sosyal güvenliğin bir normu olarak değerlendirilmelidir.

Geçmişten günümüze kadar yapılan değişiklikler, gerek emekli aylığına hak kazanma koşullarında ve gerekse de emekli aylığı hesaplamalarında eşitlik öngörülmediğinden, her bir sigortalı ve emekli bir birini kıyaslamakta ve benim hakkım korunmadığı gibi eleştirilerde bulunmaktadır. 2000 öncesi dönemde emeklilikte yaş koşulunun kaldırılmasının bedelini, 2000 sonrasında yürürlüğe giren 4447 ve 5510 sayılı Kanunlarla, 2000 sonrasında emekli olanlar ödemektedir.

EYT'liler kendi açılarından haklı olmakla birlikte, 8.9.1999 sonrasında ilk defa işe girenlere getirilen yaş koşuluna da itirazlar gelmektedir. Sosyal güvenliğin temel ilkesi olan eşitlik öngörülmediğinden, norm ve standart birliğinden uzaklaşan bir sistem ile karşı karşıyayız.

Sosyal güvenlik sisteminin en büyük güvencesi olan istihdam korunamadığından, aktif/pasif oranları 1,9'a kadar gerilemiş ve SGK'nun giderlerinin artması karşısında emekli aylıklarının

hesaplanma sistemini değiştiren 4447 ve 5510 sayılı Kanunlarla getirilen güncellenme katsayısı ve aylık bağlama oranları ile hesaplanan emekli aylıklarında ciddi kayıplar yaşanmaktadır. Açlık sınırının 8 bin TL'ye yaklaştığı bir dönemde, 3.500 TL ödeme, emekli aylığı olarak tanımlanabilir mi?

“Sosyal destek” adı altında doğalgaz, elektrik ve su giderlerinden alınan vergilerden emekliler muaf tutulmalıdır. Diğer taraftan, emeklilere ödenen vergi iadesi karşılığı ek ödeme oranları değerini yitirmiştir. 2006 yılına kadar işçi ve emeklilere eşit bir vergi iadesi yapılırken, sistem değişikliğine gidilmiş ve emeklilere daha düşük bir vergi iadesi öngören yüzde 4-5 arasında değişen ek ödeme oranları getirilmiştir.

Türkiye Emekliler Derneği, belirlenen ek ödeme oranlarına göre yapılan vergi iadesi çok düşük kaldığından, asgari ücretin vergi dışı kalan tutarı kadar emeklilere de ek ödeme yapılmasını talep etmektedir.

Yaşlılık ile birlikte sağlık sorunları da artmaktadır. Sağlık hizmeti alınırken, katkı payları ve ilaç farkları, emeklilerin ödeme gücünü aşmaktadır. Emekliler, çalıştıkları yıllarda yüzde 12 sağlık sigortası primi ödediğinden, emeklilerden hiçbir ad altında katkı payı alınmamalıdır. Katkı payları, emekliler için haksız bir ödeme olmakta; özel sağlık kuruluşları ise ticari bir işletme gibi çalıştığından, emekliler kamu sağlık kuruluşlarına gitmekte ve yoğunluk nedeniyle de randevu almada sorunlar yaşanmaktadır.

Yapılması gereken, kamu ve özel sağlık kuruluşlarının emeklilerden katkı payı almaması için Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) ile gerekli olan değişikliklere gidilmeli; yaşlılara ve emeklilere pozitif ayrımcılık yapılmalıdır.

**Ömer
KURNAZ**

**Genel
Mali
Sekreter**

www.tuedtarsus.org.tr

Ersal, Cemevi Başkanı Aydın'ı ziyaret etti...

TÜED Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz ve Isparta Şube Başkanımız Abdülkadir Ersal beraberinde şube yönetim kurulu üyelerimizle, Isparta Cemevi Başkanı Sabriye Aydın ve yönetimini ziyaret etti. Ziyarete ilişkin bir değerlendirme yapan Ersal; “Sayın Sabriye Aydın hanımefendiye ve yönetimine ayrıca toplantıda hazır bulunan misafirlere bizlere gösterdikleri yakın ilgiden dolayı teşekkürlerimizi sunduk. Hepimizin ortak derdi olan, emeklilerin geçim standardının giderek düşmesi nedeniyle yapılması gerekenleri tartışarak, derneğimizin çalışmaları hakkında bilgiler sunduk. Başta intibak yasamız olmak üzere; toplam 23 maddeden oluşan ve emeklilerin taleplerini içeren bildirimimizi de kendilerine takdim ettik” dedi.

Ufuk Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Terzi ve Öğrencileri Genel Merkezimizi Ziyaret Etti...

Ufuk Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Öğretim Üyesi Dr. Handan Terzi ve beraberinde 30 hemşirelik öğrencisiyle derneğimizi ziyaret ettiler. Öğrencilerle konferans salonumuzda bir araya gelen Hukuk Danışmanımız Cafer Tufan Yazıcıoğlu, Araştırma Müdürümüz Namık Tan, Özel Kalem Müdürümüz Ersin Tümtürk ve Proje Müdürümüz Tuğba Akgül, öğrencilere derneğimizi tanıttılar ve derneğimizin özellikle yaşlılık alanındaki çalışmalarını uluslararası işbirliğini, üniversiteler ve kamu ile ortak projelerini anlattılar. Yazıcıoğlu öğrencilere hitabında, derneğimizin BM Yaşlı Hakları çalışmalarına destek ve katkısını, Avrupa Birliği Yaşlılık Platformu (AGE-Europe)'ndaki üyeliğimizi, yaşlılık platformunun çalışmalarını özetleyerek, öğrencilerden uluslararası çalışmaları takip etmelerini istedi. Yazıcıoğlu ayrıca Kalkınma Planı, Yaşlılık Özel İhtisas Komisyon Raporları, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'nun Yaşlı Hakları Raporunu anlattı. Araştırma Müdürümüz Namık Tan, sosyal güvenlik sistemimizdeki yaşlılık sigortası hakkında bilgilendirme yaparak bir yaşlı bakım modelinin oluşturulması gerektiğini belirtti. Proje Müdürümüz Tuğba Akgül, derneğimizin AB Projeleri başta olmak üzere, sosyal çalışmalarımızdan bahsederek, yayınlarımızı öğrencilere takdim etti.

AYTEKİN: “Emekliler Kara Kara Düşünüyor...”

TÜED Kırıkkale Şube Başkanı Zekeriya Aytekin, yüksek fiyat artışları, emekli aylıklarının küçülttüğünü söyleyerek, “En az aylık ödemesi olan emeklinin alım gücü kalmadı” dedi. Aytekin açıklamasının devamında şu ifadelerle yer verdi, “Kış aylarına girildiği bir dönemde konut harcamaları ve faturaların büyüklüğü emeklileri düşündürmeye başlamıştır. Emeklilerin doğalgaz ve elektrik faturaları Ekim ayı itibari ile yükselecektir. Bu nedenle, ilk adım olarak emeklilerin faturalarından hiçbir ad altında vergi alınmamalıdır. Odun ve kömürün tonunun böylesine yükseldiği hiçbir dönem olmamış; benzer şekilde elektrik ve doğalgaza yapılan yüzde 200'e varan yıllık artışlar karşısında emekliler, Hükümetten çözüm beklemektedir. Yakacak yardımı getirilmeli ve emekliler soğuktan korunmalıdır. Her kesime vergi destekleri verilirken, emeklilere vergi iadesi karşılığı ödenen yüzde 4-5 arasında değişen ek ödemeler en az yüzde 10 olarak yeniden belirlenmelidir.

TÜED MERSİN ŞUBE BAŞKANI AKBUDAK: "EMEKLİYE YAPILAN VİCDANSIZLIK..."

Asgari ücrete zam sonrasında en düşük emekli maaşı ile asgari ücret arasında uçurum olacağını ifade eden Akbudak, "Emeklisi de, asgari ücretlisi de bu ülkede yaşıyor. Bu ülkenin şartlarına göre yaşıyor, harcadıkları para bu ülkede aynı durumda. Şimdi eğer asgari ücretli düşünülürken 7 bin 500, 8 bin lira gibi rakamlar konuşuluyor. Tabi ki günümüz rakamlarına göre çok gülünç rakamlar çünkü bu rakamlar bile açlık sınırının altında kalan rakamlar. Ama asgari ücretliye 7 bin 500,8 bin 500 lira gibi rakamlar verilmesi düşünülürken, emeklinin 3 bin 500 gibi rakamlarda kalması vicdansızlık, bunun başka bir açıklaması yok" şeklinde konuştu.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

Yenimahalle Şubemiz Cumhuriyet Gezisi Düzenledi

TÜED Yenimahalle Şubemiz 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı nedeniyle bir etkinlik düzenleyerek, üyelerini Polatlı'nın tarihi mekanlarına götürdü. Etkinliğe ilişkin bir açıklama yapan Şube Başkanımız Ayla Işık; "Üyelerimizi, Cumhuriyetimizin nasıl kazanıldığını daha iyi anlayabilmek adına Polatlı'nın tarihi yerlerini, Dua Tepe'yi, Kurtuluş Savaşı'nın yapıldığı toprakları ve Gordion'u gezmeye götürdük. 2 otobüs vasıtasıyla gittiğimiz yerlerde, üyelerimiz son derece duygusal anlar yaşadı, rehber eşliğinde gerçekleştirilen bu tür gezilerin devamını istediler. Biz de yönetim olarak her fırsatta bu tür ziyaretlerin yapılması için yoğun çaba sarf edeceğiz. Bu vesile ile yüce milletimizin Cumhuriyet Bayramını kutluyoruz" dedi.

TRABZON ŞUBEMİZDEN;

TÜED Kuruluş yıldönümünde Üyelerimizle Söyleşi...

Derneğimizin kuruluş yıldönümü münasebeti ile (16 Kasım 1970) Trabzon Şubemizde yapılan yaşlı bireyler için "Depresyon Ve Umutsuzluk Üzerine Bibliyoterapi Temelli Psikoeğitim El Kitabı" üzerine söyleşi düzenlendi. Derneğimiz üyeleri ile yapılan depresyon ve umutsuzluk üzerine söyleşiler üzerine doktora tezini hazırlayan Öğretim Görevlisi Esra Bekircan ve Danışmanı Prof. Dr. Ayşe Okanlı tarafından Türkiye Emekliler Derneği Trabzon Şubesi'nde söyleşi düzenlendi. Türkiye Emekliler Derneği'nin kuruluş yıldönümü olan 16 Kasım münasebeti ile yapılan söyleşide üyelerimizle depresyon ve umutsuzluk üzerine bilgiler verildi. Söyleşide açıklama yapan TÜED Trabzon Şube Başkanı Burhan Bayraktar "16 Kasım 1970 yılında kurulan Türkiye Emekliler Derneğimiz, o günden bugüne emekli, dul ve yetimlerimizin hizmetindedir. Bugün burada kuruluş yıldönümümüz münasebeti ile yaptığımız bu etkinlik için Öğretim Görevlisi Esra Bekircan ve Danışmanı Prof. Dr. Ayşe Okanlı'ya bize verdikleri bilgiler için teşekkürlerimizi sunuyoruz. Üyelerimize de katıldıkları için teşekkür ederiz" dedi.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

AK Parti Milletvekilleri Karabük Şubemizi Ziyaret Etti

AK Parti Karabük Milletvekilleri Cumhur Ünal ve Niyazi Güneş, Karabük Şube Başkanımız Celal Bulut'u makamında ziyaret ettiler. Ziyaret hakkında bilgi veren TÜED Karabük Şube Başkanımız Bulut, ziyarete ilişkin yaptığı açıklamada; "Sayın milletvekillerimize ziyaretleri sırasında derneğimizce hazırlanan ve emeklilerimizin sorunlarını içeren kitapçıkları takdim ettik. İntibak sorunumuzun biran evvel çözülmesi için desteklerini istedik. Bunun yanı sıra Karabük'te yaşayan emeklilerimizin hastane sorununu ve diğer konuları da görüştük. Sayın milletvekillerimizle, 5 bin Evler' deki hastanenin önümüzdeki Mart ayında açılacağını ve Araştırma Hastanesine de ek hizmet binasının yapılacağını söylediler. Emeklilerin taleplerini de ilgili bakanlıklara iletip takipçisi olacaklarını ifade ettiler" dedi.

Demokrat Parti'den Balıkesir Şubemize Ziyaret

Demokrat Parti Balıkesir İl Başkanı Işın Gümüştay ve yönetim kurulundaki kadın üyeleri, TÜED Balıkesir Şube Başkanımız Kenan Siyer'i makamında ziyaret ettiler. Ziyaret sırasında yönetim kurulu üyelerinden ikisi de derneğimize üye oldular. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade eden Siyer, emeklilerin toplumun en sıkıntılı kesimlerinden biri hale geldiğini belirterek; "Başta intibak olmak üzere bir çok talebimiz ve beklentimiz var. Siyasilerimizin bu konulara el atması ve en kısa zamanda çözüme ulaştırması en büyük temennimiz. Aksi takdirde açık sınırının altındaki aylıklarımızla neredeyse bu kışı çıkaramayacak hale geleceğiz" dedi.

Şişli Şubemizden Örnek Sosyal Etkinlik

TÜED Şişli Şube Başkanlığımızca, kendisi de derneğimiz üyesi olan MEB Dekoratif El Sanatları usta öğreticisi Ayşe Behice Korkut öncülüğünde el becerileri kursları başlatıldı. Konuya ilişkin bir açıklama yapan TÜED Şişli Şube Başkanımız Mustafa Kahya "Üyelerimizin boş zamanlarını değerlendirmeleri ve el becerilerini geliştirmelerini sağlayacak bu sosyal etkinlikle hem de birliktelik ve dayanışma ruhunu da yakalamış olduk. Başlangıçta tığ ve şiş işleri üretimine başlayan üyelerimiz çok çabuk uyum sağladılar. Biz de şube yönetimi olarak bu uyumu ve gerçekleştirilen etkinlikle ortaya çıkan ürünleri giyayla izliyoruz" dedi.

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ'NİN TALEPLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Emekli Aylıkları Hesaplanma Sistemi Değiştirilmeli

Emekli aylıkları hesaplanma sistemi değiştirildiğinden, 2000 sonrası dönemde emekli olanların aylıklarında kayıplar yaşanmaktadır. TÜFE'ye endeksli emekli aylıklarının artırılması yetersiz kalmış ve yüksek fiyat artışları karşısında emeklilerin geçim koşulları zorlaşmış; mutfak harcamaları ve konut giderleri (elektrik-doğalgaz-su-kira) ödenemez bir duruma gelmiştir.

2000 öncesi dönemde 506 sayılı Kanuna göre asgari aylık bağlama oranı yüzde 70'den, 2000 sonrası dönem için yüzde 35'e düşürülünce, aynı paralelde emekli aylıkları da küçülmüştür.

2000 öncesinde çalışması olan sigortalılara 7000 gün karşılığında yüzde 68,33 aylık bağlama oranı uygulanırken, 4447 sayılı Kanunla yüzde 53,88, 5510 sayılı Kanunla yüzde 38,88 olarak değiştirilmiştir. Prim gün sayısı azaldıkça, aylık bağlama oranları da küçülmekte ve 2000 sonrası dönemdeki hizmetlerin karşılığı hesaplanan aylıklarda ciddi kayıplar ile karşılaşmaktadır.

2000-2008 döneminde aylık bağlama parametresi olan güncellenme katsayısı, TÜFE x büyüme oranının tamamı dikkate alınırken, 2008 sonrası dönem için TÜFE+ büyüme oranının yüzde 30+1 puan olarak değiştirilmesi, emekli aylıklarını düşüren ikinci etken olmaktadır.

Sigortalılara çalıştıkları yıllarda yürürlükte olan kanun hükümlerine göre karma sistem üzerinden emekli aylığı hesaplanması, 2000 sonrası dönemde emekli olanları koruyan bir sistem olarak görülmemektedir. Emekli aylıklarındaki kayıplar karşısında en az aylık ödemesi adı altında bir uygulama getirilmesine rağmen, bu kapsamda olan emeklilerin geçim zorlukları giderek artmıştır. Bu nedenle, alt sınır emekli aylığı, asgari ücret ile eşitlenmelidir. Yüzde 35 alt sınır emekli aylığı bağlama oranı yetersiz kaldığından, 2000 öncesi dönemde olduğu gibi, aylık bağlama oranı en az yüzde 70 olmalıdır.

Emekli Sandığı mevzuatına göre, memur emeklilerinin alt sınır aylığının hesaplanmasında, 5434 sayılı Kanuna bağlı gösterge tablosunun 14 üncü derecesinin 2'nci kademesi üzerinden 30 fiili hizmet yılı esas alınmaktadır. Buna göre, Temmuz 2022 itibarıyla memur emeklilerine alt sınır aylığı 6.078,5 TL olarak ödenirken, SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine en az aylık ödemesi adı altında 3.500 TL ödenmektedir. Bu kıyaslama bile, sosyal güvenlik sisteminin eşitlik ilkesine göre yürütülmediğinin somut bir örneğidir. Anayasamızın 10. Maddesi, ayırım gözetilmeksizin herkesin kanun önünde eşit olduğunu düzenlemiştir. Anayasanın amir hükmüne rağmen, emekli aylıklarında uçuruma varan ayrımlar yaşanmaktadır. Anayasa'nın ve hukukun evrensel ilkelerine göre sigorta kanunları yeniden düzenlemeli ve emekli aylıklarının hesaplanmasında tek bir sistem getirilmelidir.

Tüfe Artışları, Koruyucu Bir Sistem Olmadı

Sosyal güvenlik sisteminin bütünlüğünü bozan ve hesaplamalarına itiraz edilen tüketici fiyat artışlarına göre emekli aylıklarına zam yapılması, emeklilerin alım gücünde ciddi kayıplara neden olmuştur. 415 madde üzerinden hesaplanan TÜFE oranları, koruyucu bir sistem olarak görülmemektedir. Emeklilerin adını bile bilmediği bir ürünün fiyatı düştüğünde, emekli zamları da küçülüyor. Emeklilerin harcamalarının esas alındığı özel bir artış sistemi getirilmeli, yüzdeli zamlar, emekli aylığı yüksek olanlar için uygulanmalı ve aylıkları düşük olanlara ise seyyanen zam ve refahtan pay verilmelidir. 2010 ve 2011 döneminde birinci altı ayda emekli zamları iki seçenekli

uygulanmış; bir sınır belirlenerek emeklilerin bir bölümüne seyyanen zam, diğer bölümüne yüzdeli artışlar yapılmış ve kendi içinde dengeli bir karar olmuştur.

2000 Sonrası Dönemde Emeklilerin İntibakı Yapılmalı, Eşitlik Sağlanmalı

İntibak, öncelikli talebimizdir. 6283 sayılı Kanunla, 2000 öncesi emeklilerin intibakı 2013 yılından itibaren yapılmış ve intibak farkları emekli aylıklarına ilave edilmiştir. Eşitliğin sağlanması için 2000 sonrası emeklilerin de intibakı yapılmalıdır. İntibak bir zam değil, prim kazancı ve prim ödeme gün sayısı eşit olan emeklilerin aylıklarının eşitlenmesidir. Milyonlarca emekliyi ilgilendiren intibak düzenlemesi yapılmalı ve emekli aylıklarında oluşan farklılıklara son verilmelidir.

Sosyal Güvenlik Destek Primi, Aylık Bağlama Oranlarına Yansıtılmalı

Emeklilerimizi hem tecrübeleriyle, hem de sosyal güvenlik destek primi ödeyerek ekonomiye destek olmaktadır. Kesilen sosyal güvenlik destek primleri, her yılın sonunda aylık bağlama oranına ilave edilmelidir.

Ek Ödeme

Harcamalarda yüzde 8-18 arasında KDV ödeniyor. 2022 itibarıyla çalışanların asgari geçim indirimi kaldırılmış ve asgari ücretten vergi alınmaması yerinde bir karar olmuştur. Emeklilerimiz için de vergi muafiyeti olarak ödenen yüzde 4-5 arasında değişen ek ödeme oranları, yüzde 10 olarak yeniden belirlenmelidir.

Emeklilere Isınma ve Elektrik Desteği Sağlanmalı

Her kesime vergi muafiyeti getirilirken, emeklilerin dolaylı vergileri ödeyen en büyük kesim olduğundan, vergi adaleti de bozulmaktadır. Bu nedenle, emeklilere yönelik özel düzenlemeler yapılmalı ve vergi muafiyeti ile emeklilerimize destek olunmalıdır. Emeklilerimize yakıt ve elektrik desteği verilmeli; KDV ve ÖTV faturalarında emeklilerin muaf olması için gerekli değişiklikler yapılmalıdır.

Bayram İkramiyesi

Dini bayramlar öncesinde emeklilere ödenen 1.100 TL ikramiyenin alım gücü düşmüştür. Önerimiz; emekli ikramiyeleri, en düşük emekli aylığına endekslenmelidir.

TOKİ Uygulaması

Konut sahibi olmayan emeklilerimiz için TOKİ uygulamasının kapsamı genişletilmeli, evler yaşlı dostu dizayn edilmeli; ödemeler gelir ve aylık seviyelerine göre belirlenmelidir.

Sağlık Hizmetleri

Sağlık hizmeti alan emeklilerimiz için bir ekonomik yük olan katkı payları kaldırılmalıdır. Bu konuda Anayasa'nın 10. Maddesiyle getirilen yaşlılar için pozitif ayrımcılık uygulanmalıdır.

Promosyon

Üç yıl için bankalar tarafından emeklilere ödenen promosyonlar yetersiz kalmıştır. Kamu bankaları ile özel bankalar arasında farklılık oluşmuştur. Bu konuda, emekli temsilcilerinin katılımıyla Sosyal Güvenlik Kurumu'nun bankalarla sözleşme imzalanması sağlanmalıdır.

Yaşlı Haklarına İlişkin Anlaşma

Birleşmiş Milletlerin yaşlı haklarına ilişkin uluslararası bir sözleşme düzenlenmesi çalışmalarına destek verilmeli, Anayasamızın 10. Maddesiyle getirilen pozitif ayrımcılığa uyum yasaları çıkarılmalıdır.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

Kadıköy Şubemiz Kaymakam Pamuk'u Ziyaret etti

TÜED Kadıköy Şube Başkanımız Nahit İmamoğulları ve beraberindeki yönetim kurulu üyelerimizden oluşan heyet, Mersin Akdeniz ilçesinden Kadıköy Kaymakamlığı'na atanan Muhittin Pamuk'u makamında ziyaret ettiler. Ziyaret hakkında açıklama yapan Şube Başkanımız Nahit İmamoğulları; "Sayın kaymakamımıza hayırlı olsun ziyaretinde bulduk. Ziyaret vesilesi ile emeklilerimizin sorunlarını ve taleplerini kendilerine anlatma fırsatı bulduk. İlçemizle ilgili görüşlerimizi de kendilerine iletтік" dedi.

Menemen Şubemiz Pakdemirli'ye Taleplerimizi İletti

TÜED Menemen Şube Başkanımız Arif Aras, Tarım ve Orman Eski Bakanı Bekir Pakdemirli'ye emeklilerin taleplerini içeren dosyayı takdim etti. Bir dizi ziyaret için Menemen'de bulunan Pakdemirli bu talepleri ilgili makamlara iletteceği sözünü verdi. TÜED Menemen Şube Başkanımız Aras, emeklilerin zor bir dönemde geçtiğine dikkat çekerek; "En düşük emekli aylığı asgari ücret seviyesine çıkartılmalı, bayram ikramiyeleri tüfeye endekslenmeli, PTT promosyon mağduru emeklilerimizin sorunu acilen çözümlenmelidir" dedi.

6'lı Masadan Manisa Şubemize Ziyaret

Kamuoyunda 6'lı masa olarak adlandırılan millet ittifakı partilerinin temsilcileri Manisa Şube Başkanımız Mehmet Akkoyun'u makamında ziyaret ettiler. Ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade eden ve ziyaret hakkında bir açıklama yapan Akkoyun; "Siyasi temsilcilere emeklilerimizin taleplerini içeren broşürlerimizi takdim ettik. 23 maddeden oluşan bu talepleri ayrıntılı bir şekilde kendilerine anlatarak, ülke gündemine taşınmasında yardımcı olmalarını istedik" dedi.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

Eşrefpaşa Şubemizden Kadınlara Destek

TÜED Eşrefpaşa Şube Başkanımız Baki Yapıcı, kısa adı KADGÜÇ olan ve İzmir'de faaliyet gösteren, Kadınların Gücü Kültür Eğitim Dayanışma ve Yardım Severler Derneği'nin düzenlediği birlik ve beraberlik kahvaltısına katıldı. Toplantıya ilişkin bir açıklama yapan Şube Başkanımız Yapıcı; "Aralarında üyelerimizin de bulunduğu KADGÜÇ derneğimizin sayın başkan ve yönetimine çalışmalarında başarılar diledik. Çok güzel hizmetlere imza atan KADGÜÇ Başkanı ve değerli üyemiz sayın Birgül Yılmaz Doğan'ı kutluyorum. Yaptıkları başarılı çalışmalara destek olmak için etkinliğe katıldık. Her zaman kadınlarımızın gücüne inanan TÜED ailemiz bundan sonra da KADGÜÇ ile ortak projelere imza atacaktır" dedi.

Şanlıurfa Şubemizden Üyelerine Halfeti Gezisi

TÜED Şanlıurfa Şube Başkanlığımız Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın kendilerine tahsis ettiği iki araçla üyelerini Halfeti gezisine götürdü. Gezi hakkında bilgi veren Şube Başkanımız Mehmet Karagöz; "Dünyaca ünlü Halfeti ilçemizi üyelerimizle gezme fırsatı bulduk. Gezide gerçekleştirilen tekne turu da üyelerimizce memnuniyetle karşılandı. Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı sayın Zeynel Abidin Beyazgül'e ve daire başkanlarına sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu tür gezilerin yaygınlaşması için dernek olarak da elimizden gelen çabayı göstereceğiz. Üyelerimizin mutluluğu ve memnuniyeti bizim için son derece önemlidir" dedi.

Seyhan Şubemizden Batum Gezisi

TÜED Seyhan Şube Başkanlığımız bir gezi düzenleyerek üyelerini; Uzungöl, Ayder Yaylası, Sümela Manastırı ve oradan da Batum'a götürdü. Geziye ilişkin bir değerlendirme yapan TÜED Seyhan Şube Başkanımız Yaşar Tekin; "Emeklilerimizin bu yaşlarda en büyük beklentisi çalışma yaşamlarında bulamadıkları fırsatı değerlendirerek, tarihi ve turistik bölgeleri gezmek oluyor. Biz de bu haklı talepleri yerine getirebilmek amacıyla bu turu düzenledik. Üyelerimiz geziden çok memnun kaldılar. En kısa zamanda yeni bölgelere benzeri geziler düzenlemek için çalışmalar yapmaktayız" dedi.

Demokrat Parti'den Soma Şubemize ziyaret...

Demokrat Parti Soma İlçe Başkanı Oğuz Dinel ve yönetim kurulu üyeleri Soma Şube Başkanımız Necati Aslan'ı makamında ziyaret ettiler. Emeklilerin sorunlarının ve çözüm önerilerinin tartışıldığı ziyarette konuşan Şube Başkanımız Aslan; "En düşük emekli aylığının 3500 TL olduğu bir dönemde bırakın yoksulluk sınırını, açlık sınırının bile yarısını karşılayamayan emeklilerimiz zorlu bir yaşam mücadelesi vermektedir. Yetkililerimizden acil çözümler bekliyoruz. Yıllardır beklediği intibak yasası biran evvel parlamento gündemine gelmelidir. Emeklinin dayanacak gücü kalmamıştır" dedi.

ŞUBELERİMİZİN ETKİNLİKLERİ

Adıyaman Şubemizden Ziyaretler

TÜED Adıyaman Şube Başkanımız Fahri Özbey ve beraberinde şube yönetim kurulumuzdan oluşan heyet; Adıyaman İl Genel Meclisi Başkanı Mehmet Can Erdoğan'ı, ardından da Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı'na seçilen İrfan Torunoğlu'nu makamlarında ziyaret ettiler. Ziyaretler hakkında konuşan, Adıyaman Şube Başkanımız Özbey; "Değerli Başkanlarımıza çalışmalarında başarılar dilerken, kendilerine emeklilerimizin ve kentimizin talep ve beklentilerini iletme fırsatı bulduk. Ayrıca derneğimizin çalışmaları hakkında da kapsamlı bilgiler sunduk. Bizlere göstermiş oldukları nazik ev sahipliklerinden ötürü kendilerine şükranlarımızı sunuyoruz" dedi.

Konya Şubemiz

Öğretmenlerimizi Unutmadı...

TÜED Konya Şube Başkanlığımız, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü, öğretmenler ve üyelerinin katıldığı kahvaltılı toplantıyla kutladı. Etkinlik hakkında konuşan TÜED Konya Şube Başkanımız Gülhan Çağlar; "Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk'ü ve şehit öğretmenlerimizi; saygı, rahmet ve şükranla anıyoruz. İnsanlığın aydınlanmasında medeniyetin gelişmesinde, bilgi ve bilimin nesilden nesile aktarılmasında öğretmenlerimizin büyük ve kutsal bir görevi vardır. Ülkemizin mimarlarını da, geleceği kuracak nesilleri de yetiştirecek olan onlardır. Onların bizler üzerindeki haklarını hiçbir şekilde ödeyemeyiz" dedi.

Körfez Şubemizden Çanakkale Gezisi

TÜED Körfez Şube Başkanlığımız üyelerini bu kez de büyük bir destanın yazıldığı Çanakkale Şehitlikleri'ne götürdü. Geziye ilişkin bir açıklama yapan Körfez Şube Başkanımız Merdan Derviş Ilgaz, herkesin şehitlikleri ziyaret etmesi gerektiğini belirterek; "Şehitlerimizin kanlarıyla sulanmış bu topraklarda yürürken bile hissettiğimiz duyguların tarifinin mümkün olmadığını gördük. Üyelerimizle birlikte milli mücadelenin başlangıç noktalarından olan Çanakkale'de milli ve manevi duygularımızı pekiştirirken, şehitlerimizi de dualarla ve minnetle andık" dedi.

TÜED İNDİRİM ANLAŞMALARI ÜYELERİMİZİN YÜZÜNÜ GÜLDÜRÜYOR

Adana Şubemiz Özel Güney Adana Hastanesi ile Anlaştı

TÜED Adana Şube Başkanlığımız illerinde sağlık hizmeti sunan Özel Güney Adana Hastanesi ile örnek bir anlaşmaya imza attı. Konuya ilişkin bir açıklama yapan Şube Başkanımız Ali Vuranay “Üyelerimiz TÜED kimlik kartlarını göstermek şartıyla muayene ücretlerinde % 30; tahliller, filmler ve tetkikler, ameliyatlarda yatak ücretlerinden ise %20 indirimle yararlanacaklar. Bu indirimler üyelerimizin eş ve çocuklarına da yapılacak. Üyelerimizin kaliteli sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştırmak ve sağlık bütçelerine katkıda bulunmak için yaptığımız bu anlaşmada, göstermiş oldukları yakın ilgi ve destekten ötürü Özel Güney Adana Hastanesi'ne teşekkür ederiz.

Kartal Şubemizden Sağlık Anlaşması

Kartal Şube Başkanlığımız NP İstanbul Beyin Hastanesi ile sağlık anlaşması imzaladı. Üyelerimiz, TÜED kimlik kartlarını göstererek muayenelerde ve tetkiklerde % 20 indirim imkanından yararlanırlarken, ameliyatlarda da % 10 indirim sağlanacak. Yapılan anlaşmaya göre üyelerimizin 1. derece yakınları da bu indirimlerden yararlanacaklar. Özellikle sağlık alanında yaptığı anlaşmalarla dikkat çeken Kartal Şubemiz İdari Sekreteri Hüseyin Araz, her alanda indirim anlaşmaları yaparak üyelerimize katkı sağlamanın, birinci derece öncelikleri olduğunu ifade etti.

Uludağ Şubemizden Sağlık Anlaşması

Uludağ Şube Başkanımız Kenan Pars ve Bursa Özel Hayat Hastanesi Başhekimi Uzman Dr. Fatih Özkul arasında imzalanan protokolle üyelerimize sağlıkta indirim imkanı sağlandı. Konuya ilişkin bir açıklama yapan Şube Başkanımız Pars; “Elmasbahçeler'de bulunan Hayat Hastanesi'nde göz muayeneleri %25 ve katarakt ameliyatları %20 indirimli olacaktır. Ayrıca üyelerimiz Esentepe'de bulunan Aktif Hayat Tıp Merkezi'nde, fizik tedavi seanslarında C ve D grubu hastalara %50, Ozon ve Manuel terapi işlemlerinde %25 indirim uygulanacaktır. Ayrıca tüm branşlarda ve tahlillerde üyelerimize %15 indirim yapılacaktır. Bilgi almak için üyelerimiz 0224/2569393 ve 0554/1550016 nolu telefonları arayabilirler. Üyelerimize hayırlı olsun” dedi.

Özel Hayat Hastanesi'nden
TÜED Uludağ Şube
Üyelerine özel
KAMPANYA

Şanlıurfa Şubemizden Sağlık Anlaşması

TÜED Şanlıurfa Şube Başkanlığımız Özel NEV HOSPITAL Hastanesi ile sağlık anlaşması imzaladı. Yapılan anlaşmaya ilişkin bilgi veren Şanlıurfa Şube Başkanımız Mehmet Karagöz; “Derneğimizin kimlik kartını gösteren üyelerimiz ve birinci derece yakınları Nev Hospital Hastanesi'nce sunulan sağlık hizmetlerinden, imzaladığımız protokol gereği % 20 oranında indirimle yararlanacaklardır. Öncelikle bu imkanı üyelerimize sağlayan hastane yetkililerine teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu ve diğer anlaşmalarımızdan yararlanmak isteyen üyelerimizi daha ayrıntılı bilgi almak için şubemize bekliyoruz” dedi.

1970 - 2022

TÜED TARİHİNDEN SAYFALAR -23

5. OLAĞAN GENEL KURUL'DAN AKILDA KALACAK NOTLAR (2)

TÜRKİYE İŞÇİ EMEKLİLERİ CEMİYETİ MERKEZ YÖNETİM KURULU ANKARA'DA TOPLANIR...

Şube Başkanlıklarından oluşan Merkez Yönetim Kurulu toplantısını İşçi Emeklileri Cemiyeti Genel Başkanı Mustafa Alpdündar bir konuşma ile açar.

Alpdündar konuşmasında;

"Vaatler sıralandı, çok laflar söylendi, yazıldı, çizildi.

Sayın Bakanımız, yeni vergilerle bütçenin düzeldiğini, sayın Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürümüz SSK'nın da mali durumunun düzeldiğini açıkladılar ama, hala işçi emekli dul ve yetimlerinin durumlarında bir değişiklik yok. SSK'nda 2422 Sayılı Yasa'nın öngördüğü maaş intibaklarının sonuçlandığını netice olarak 400 bin işçi emekli dul ve yetimlerinin gelir artışlarının sosyal yardım artışı ile birlikte 1800 TL'yi geçmediğini ancak, bu miktar belediyelerin suya yaptığı zammı bile karşılamıyor" dedi.

Alpdündar; Her ülkenin kendi koşullarına uygun Sosyal Güvenlik Yasalarının bulunduğu ancak, hiçbir ülke de bizde olduğu gibi Sosyal Sigortalar Kurumu'ndan emekli olanlarla, TC Emekli Sandığı'ndan emekli olanların arasındaki gelir bağlama farklılıklarının bulunmadığını, örnek olarak sadece sosyal yardım farkının 1000 TL ölüm yardımı farkının 10.000 TL olduğunu, bu farklılığın olmaması gerektiğini söyler ve şöyle devam eder;

"Erken yaşta emeklilik tartışılabilir ancak bu sorun Sosyal Sigortalar Kurumunun sorunu değildir. Ülkemizin Sosyal Güvenliği sorunludur. Her yıl fiili ve itibari hizmet toplamı 25 yılı dolduran yurttaşlarımız diğer bir sosyal güvenlik kuruluşumuz olan TC Emekli Sandığı'ndan 38-40 yaşlarında son maaşları üzerinden emekli olur ve emekli olduktan sonrada piyasada çalışmalarına müsaade edilir. Ancak, yurdumuzda okuma imkanı bulamayan veya mali imkansızlıklar nedeniyle genç yaşta çalışma hayatına atılan 25 yılını doldurduktan sonra emekli olan ve emekli olduktan sonra çalışmasına müsaade edilmeyen işçi emeklisini eleştirmek ve az gelir bağlanmasını sanki kendi suçuymuş gibi erken yaşta emekliliğine bağlamak yanlıştır. Haksızlıktır.

Yurdumuzda SSK emekli, dul ve yetimlerinin çokluğundan söz edilmektedir.

1 milyon 200 bin TC emekli sandığı iştirakçisine, yaklaşık 450bin emekli dul ve yetim düşerken, yaklaşık 3 milyon sigortalıya düşen emekli dul ve yetim sayısı 670 bindir. Bu şartlarda işçi emekli dul ve yetimlerinin sayısının çokluğundan söz etmek gerçekçilik olamaz.

2422 sayılı yasa ile kaldırıldığı için bu yıl asgari ücret artışından da yararlanma olanağı bulunmayan, iş hayatına yeni atılanlar için kutsal ücret sayılan asgari ücretinde altında hayat mücadelesi veren işçi emekli dul ve yetimlerine, memur emekli dul ve yetimlerine oranla 1000 TL eksik ödenen sosyal yardımların verilmesi çalışmaları Kurban Bayramından önce gerçekleşmezse 670 bin İşçi Emekli Dul ve yetim ailesi Kurban Bayramını harçlıksız geçirmek zorunda kalacaktır" dedi. Türkiye İşçi Emeklileri Cemiyeti Merkez Yönetim Kurulu toplantısı iki gün sürer ve bu toplantı sonrası şube başkanlıklarına bir bildiri ile alınan kararlar ve yapılan değerlendirmeler ile faaliyetler bildirilir. Bu yazıda şu ifadeler yer alır:

"ŞUBE GENEL KURULLARI

Son 3 ay içinde Balıkesir, Gemlik, Beşiktaş, Ergani, Konya ve Malatya olmak üzere 6 şubemizin Yasal Genel Kurulları ikmal edilmiş ve bütün imkânsızlıklara rağmen Ergani Şubemiz dışındaki Şube Genel Kurullarında Merkez İcra Kurulu'ndan asgari bir arkadaşımızın bulunması temin edilmiştir.

KAPALI ŞUBELER

Büyük Genel Kuruldan bir hafta sonra bir görev vesilesi ile Genel Başkanımız kapalı durumda bulunan Elazığ Şubelerini Mahalli Örfi İdare Komutanı ile görüşerek açtırmış, Erzurum ve Zeytinburnu Şubelerimizi de açtırma uğraşımız sürmektedir.

YENİ ŞUBE AÇMA TEŞEBBÜSLERİMİZ

Son üç ay içinde üç şube açma teşebbüsü vukuu bulmuştur. Bunlardan Çankaya Şubesi Milli Emniyet tahkikatı safhasında Afyon ili Şubesi il Edirne ili Şube kurma istekleri ise işlem görme safhasındadır.

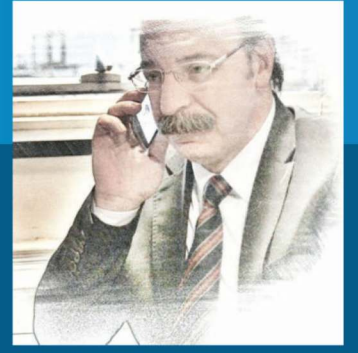
DİĞER İDARİ İŞLER

Diğer idari işler şubelerden gelen iş takip, talepleri ile kimlik değiştirme işlemleri şeklinde olmaktadır.

Merkez İcra Kurulumuz son üç ay içinde 400'e yakın yazışmaya muhatap olmuş 4 prensip ve bir özel genelge neşretmiştir.

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

tuedbasin@gmail.com

emeklinin gündemi

MAAŞ TEVZİİ SORUNU

İşçi Emekli Dul ve Yetimlerimizin üç aylıklarının ödenmesine bankalarda meydana gelen izdihamları Merkez İcra Kurulumuz yeniden ele almış ve ilgililer nezdinde olumlu teşebbüslerde bulunmuştur.

Bu çalışmanın sonucu Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü bütün şubelerine bir genelge göndererek izdihamın önlenmesini istemiş ve banka şubelerine yakın sinema, düğün salonu gibi benzeri lokalleri maaş tevzii için kiralama yetkisi vermiştir.

MALİ ÇALIŞMALAR

Değerli arkadaşlar; Maalesef mali durumun iyi olduğunu söylemek durumunda değiliz. Çoğunlukla şubelerimiz üyelere aidat toplama güçlükleri nedeniyle merkez hissesi gönderememekte birçok şubede kendi kendini finanse etmede zorluk çekmektedir. Bu durumdan kurtulmanın tek yolu aidatların muvafakat toplamak suretiyle Merkez'den kestirtmektir.

Ancak, Birçok Şube Yöneticilerimizin bu konuya gerektiği kadar önem vermediklerini görmekteyiz. Halen 15 bin üye için muvafakat vermiş 31 şubemizin aidatları merkezden kesilmektedir.

Gerçek bir dayanışma içinde olabilmek için paraya olan ihtiyaç gözden uzak tutulamaz. Bu itibarla bütün şubelerin inancarak yerine aidatların Merkez'den kesilmesi için biran önce üyelere muvafakat toplama kampanyası başlatmalarını ve muvafakatlerde kesinlikle yanlış tahsis numarası yazmamaları gerekmektedir. Genel Merkez'in 18.05.1981 ile 31.08.1981 dönemi gelir-gider tablosu ve varlıkları ilişikte bilgi ve takdirlerinize sunulmuştur. Bütün dilek tenkit ve temennilerinize açık olduğumuzu bir kez daha tekrarlar, Yönetim Kurulu Çalışmalarının toplumumuza hayırlı olmasını dileriz.

Saygılarımızla
Merkez İcra Kurulu

Avrupa'daki Emeklilik: Daha Fazla Zorluk ve Yeni İhtiyaçlar

Son 30 yılda, tüm Avrupa Birliği üye ülkeleri emeklilik sistemlerini reforme etmiştir. Sosyal güvenlik sisteminde yapılan değişiklikler, giderek artan nüfus yaşlanması göz önüne alındığında, emeklilik haklarında ne tür iyileştirmeler yapılacağı konusunda araştırmalar yapılmaktadır.

Ortanca yaşın yükselmesi veya yaşlı nüfusun payının artması "bağımlılık oranı" ile ölçülen nüfus yaşlanması, gelişmiş ve gelişmekte olan refah devletleri için en ciddi ve kalıcı zorluğu temsil etmektedir. Halihazırda İtalya ve Almanya, Avrupa'da en yüksek yaşlı nüfus oranına sahip "en yaşlı" ülkelerdir. Bu yüzyılın ortalarında yaşlanma süreci doruk noktasına ulaştığında Yunanistan, İspanya ve Portekiz ilk sıralarda yer alacaktır.

Daha fazla insanın emeklilik yaşına kadar hayatta kalması ve sonrasında (kamu) emeklilik maaşlarını daha uzun bir süre boyunca talep etmesi, 1990'larda siyasi gündeme girmiştir. Avrupa'da Almanya, öngörülebilir yaşlanma sürecini göz önünde bulundurarak, 1989 yılında hala sıkı bir şekilde sürece bağlı bir reform paketini kabul eden ilk ülke olmuştur. Diğer ülkeler de ardından aynı yolu izlemiştir.

Finansal piyasa krizinin (2007/2008) ardından yaşanan büyük durgunluk sırasında ve sonrasında bir başka zorluk daha ortaya çıkmıştır: Reform süreci, özellikle ciddi kamu borcu sorunlarıyla karşı karşıya kalan ve dolayısıyla uluslar üstü kuruluşların mali yardımına ihtiyaç duyan ülkelerde ek bir ivme kazandırmıştır. Dahası, mali piyasa krizinin sonuçları, bir dizi AB üye ülkesinde daha önceki reform çabalarının odağında yer alan önceden finanse edilen özel emekliliklerin ortamını değiştirmiştir. Muhtemelen emeklilik sistemlerinde 2008'deki dışsal şoktan sonra yaşananlardan daha büyük değişiklikler, COVID-19 salgınının işgücü piyasaları veya kamu maliyesi üzerindeki henüz hesaplanamayan sonuçlarından kaynaklanabilir. 2020'nin sonuna kadar, bazı AB ülkelerinde işverenlere yönelik ekonomik yardım (katkı payı ödemelerinin azaltılması veya ertelenmesi) veya emeklilerin satın alma gücünün güvence altına alınması gibi yalnızca kısa vadeli acil durum önlemleri tamamlanmıştır.

Üçüncü ve giderek artan bir zorluk ise, emeklilik sistemlerinin hareket halinde olması ile önemli ölçüde değişen işgücü piyasalarının çakışmasından kaynaklanmaktadır. Geçmişte, sürekli tam zamanlı istihdam genellikle emeklilik sistemlerinin temel hedeflerini, yani yaşlılıkta yoksulluğu önlemeye ve emeklilik sırasında gerçek ücret ikamesini sağlamaya yetecek sosyal açıdan yeterli yardımlar sağlamayı güvence altına alıyordu.

Günümüzde daha sık rastlanan standart dışı, ya da başka bir ifadeyle esnek istihdam biçimleri, reformdan geçmiş (çoğunlukla daha az cömert) emeklilik sistemleriyle karşılaşmakta ve her iki sistemin de hedeflerine ulaşmasını tehlikeye atmaktadır. Bu gerilim çoğu zaman kamu emeklilik reformunu siyasi arenada tartışmalı bir konu haline getirmektedir.

Çok açık bir ifadeyle, Avrupa'daki emeklilik reformlarının genel yönü, kamu emeklilik harcamalarındaki artışı kontrol altına almak olmuştur. Bu hedefin gerçekleştirilmesi, daha düşük yardımlar ve ortalama yaşam süresindeki artışlara paralel olarak artmayan bir emeklilik geliri anlamına gelmektedir. Çeşitli tedbirler henüz tam olarak yürürlüğe girmemiş ve tüm emeklilerin (gelecekteki) yaşlılık gelirlerine zarar vermiştir.

Sıkılaştırılmış katkı-fayda oranı, işsizlik ve bakım işleri nedeniyle kesintiler, yarı zamanlı çalışma dönemleri, uzun süreli düşük ücretli çalışma ve zorunlu erken işten ayrılma gibi alışılmamış bir istihdam kariyerine sahip gelecek nesil emeklilerini en ciddi şekilde etkileyecek ve yaşlılıkta yoksulluk riskini artıracaktır.

Bir dizi kademeli reformla bir sistem değişikliğine ulaşmak mümkündür. Bu aslında bazı AB ülkelerinde (örneğin Almanya, Finlandiya veya İtalya) gerçekleşmiştir, ancak sadece İsveç (1994/1998) ve Norveç (2009) önemli parametrik ve yapısal değişiklikler içeren büyük emeklilik reformlarını tek bir hamlede yasalaştırmıştır. Bu, uzun bir tartışma, uzman komisyonların tavsiyelerinin dikkate alınması ve toplumsal aktörlerin (işçi sendikaları, işverenler, sivil toplum kuruluşlarının) siyasi sürece yoğun katılımı sonrasında gerçekleşmiştir. Buna karşılık 1989 ile 2017 yılları arasında Alman halkı, her biri önemli etkilere sahip on bir emeklilik reformu yasası gördü. Böyle bir dizi reform yasaasının, halkın emeklilik sistemine olan güvenini ve sistemin adil ve güvenilir olduğuna dair algılarını korumak için uygun olmadığı oldukça açıktır.

Değişen yaşam seyri ve artan gelir eşitsizliği göz önünde bulundurulduğunda, yaşlılıkta yoksulluğun azaltılması için etkili bir aracın korunması eskisinden daha önemli hale gelmektedir. Aksi takdirde emeklilik kelimesinin anlamı ortadan kalkacaktır...

Sosyal güvenlik politikası reformlarının ruh sağlığı ve eşitsizlikler üzerindeki etkileri, Newcastle Üniversitesi'nin 2021'de yaptığı bir araştırma, sosyal güvenlik sistemlerinin yetersiz veya etkisiz kalması durumunda kişilerin ruh sağlığı üzerinde büyük bir etkisinin olduğunu ortaya koymaktadır.

Çalışmalar, sosyal güvenlik politikalarındaki değişikliklerin nüfusun ruh sağlığını etkileyebileceğini giderek daha fazla göstermektedir. Bu nedenle, artan ruhsal hastalık yükü bağlamında, sosyal güvenlik sistemindeki genişleme ve daralmaların hem yetişkinlerin hem de çocukların ruh sağlığını nasıl etkileyebileceğini daha iyi anlamak büyük önem taşımaktadır.

Ruhsal hastalıklar, dünya genelinde engelliliğin önde gelen nedenlerinden biridir. OECD, çalışma çağındaki her beş kişiden birinin herhangi bir zamanda bir ruh sağlığı sorunu yaşadığını ve her iki kişiden birinin yaşamları boyunca bir ruhsal hastalık geçireceğini tahmin etmektedir. Buna ek olarak, düşük sosyo-ekonomik statüdeki insanlar ruh sağlığı sorunları geliştirme ve yaşama konusunda daha savunmasız olduklarından, ruh sağlığı konusunda güçlü bir sosyo-ekonomik fark bulunmaktadır.

Örneğin, işsiz veya ekonomik olarak aktif olmayan bireyler, istihdam edilenlere kıyasla daha kötü ruh sağlığı sonuçlarına sahip olma eğilimindedir. Benzer şekilde, yoksulluk içinde olan veya mali sıkıntı yaşayan kişiler de daha yüksek gelir gruplarındaki kişilere kıyasla orantısız ruhsal hastalık yükü yaşama eğilimindedir.

Newcastle Üniversitesi, 8 ülkedeki 38 gözlemsel çalışmaya dayanarak, sosyal güvenlik yardımlarını genişleten politikaların olumlu ruh sağlığı sonuçları ve daha düşük eşitsizliklerle ilişkili olduğunu, buna karşın yardımları azaltan veya sınırlayan politikaların olumsuz etkilere sahip olma eğiliminde olduğu yapılan araştırma ile desteklenmiştir.

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU KÖŞESİ

AYIN YORUMU

EMEKLİ AYLIKLARI SOSYAL YARDIMA DÖNDÜ

2000'li yıllarda karma sisteme göre emekli aylıkların hesaplanmasında dikkate alınan güncellenme katsayısı ve aylık bağlama oranlarında yapılan değişiklikler, emekli aylıklarında kayıplara neden olmuştur. 2000 öncesi dönemde uygulanan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nda yüzde 70 olan asgari aylık bağlama oranı yüzde 35'e düşürülmüş, 4447 ve 5510 sayılı Kanunlarla getirilen aylık hesaplama sistemleri, emekli aylıklarını giderek küçülmüş; asgari ücret üzerinden prim ödeyen sigortalılara bağlanan aylıklar; 2.500-3.500 TL arasında değişmektedir. Emekli aylıklarında yaşanan kayıplar karşısında, 2019 yılından itibaren en az aylık ödemesinin getirilmesi, sorunları çözmeye yetmemiştir. Örneğin, 2014 asgari ücretin üzerinde aylık alan bir emekli, Derneğimize gönderdiği mailde, emekli aylığının 2022 yılında asgari ücretin yüzde 55'ine kadar gerilemesi, emekli aylıklarına yapılan

zamların da yetersiz kaldığını göstermektedir.

Emekli aylıkları, sosyal yardım olarak tanımlanmaktadır. Sosyal güvenliğin yoksulluğu önleme gibi görevi olmasına rağmen, emekliler "Muhtaç" duruma geldiler. 2022 yılında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın duyurusu gereğince, emekli aylığı alanlardan, ailede kişi başına düşen gelir, asgari ücretin üçte birinden az olması durumunda, Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıflarına başvurabilmektedir.

Sosyal güvenlik, refahı sağlayan en temel hak olmasına rağmen, emekli aylığının böylesine değersiz kalmasına ülkeyi yönetenler ve yönetmeye talip olanlar, bu gerçeği görmeli ve yaşlılık döneminin en büyük güvencesi olan emeklilik hukuku korunmalı ve geliştirilmelidir. İnsanca yaşamaya yetecek emekli aylığının ödenmesi, sosyal devletin ve sosyal güvenliğin bir normu olarak görülmelidir.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım

SORU: 1 Nisan 2008 itibariyle Tarım Bağ-Kur sigortalısı oldum. 5400 gün prim ödedim ve 62 yaşında emekli oldum. Bağlanan aylığım 2.565 TL. Gerçek aylığım bu olmakla birlikte, 3.500 TL bankaya gönderildiği bildirildi. 2023 Ocak ayında hangi ödemeye zam yapılacağını öğrenmek istiyorum?

CEVAP: Sizin emekli aylığınız 5510 sayılı Kanuna göre hesaplanmış ve aylık bağlama oranı her bir 360 gün için yüzde 2 uygulanmıştır. Primlerin güncellenme katsayısında, yıllık TÜFE ve gelişme hızının yüzde 30+1 dikkate alınarak, ortalama prim kazancı belirlenmiştir. Emekli aylıkların hesaplanma katsayıları yetersiz kaldığından, 2008 sonrası hizmeti olanların kayıpları da büyümektedir. Hesaplanan emekli aylığı, asgari ücretin yüzde 46,6'sı kadar gerilemiştir. Bu nedenle, karma sistemi değişmeli ve emekli aylıkları "Yaşam aylığı" olarak hesaplanmalıdır.

SORU: 2008 öncesinde eşimden SSK'dan aylık almaktayım. Babam ise, Tarım SSK emeklisi ve babamdan da yetim aylığı alabilir miyim?

CEVAP: Hak sahipliği aylığının birisinin 2008 öncesi bağlandığından, babanızdan evli olmamak ve çalışmamak şartıyla yetim aylığı alabilirsiniz. Bulduğunuz yerde SGK'na müracaat etmeniz durumunda, yetim aylığı ödenir.

SORU: 2022 yılından yaşı bekleyerek emekli oldum. İşe giriş tarihim ise, 1988. EYT çıktığında, geriye doğru benim kayıplarım ve haklarım sağlanacak mı?

CEVAP: Hükümetin gündeminde olan EYT'nin ne

şekilde düzenleneceği bilgisine henüz sahip olmadığımızdan dolayı, yorum yapamıyoruz. Kademeli yaş tablosundan 9 yıl gecikmeli emekli olduğunuzu söylüyorsunuz. Haklısınız. EYT'de yaş koşulu aranmazsa, sizin gibi yüzbinler benim hakkım teslim edilecek mi? Bu durumda, her bir sigortalı kendi açısından mağdur edildiğini savunmaktadır. Sosyal güvenlik mevzuatında böylesine değişikliklerin yapılması, eşitlik kuralını bozduğu gibi aylıkların hesaplanmasında da kayıplar ile karşılaşılacaktır. EYT kadar, emekli aylıklarının hesaplanması da en önemli sorundur. Karma emekli aylığı hesaplanması ile emekli olanlar, intibak yapılmasını beklemektedir. Sosyal güvenliğin temel ilkesi, prim kazancı ve prim ödeme gün sayıları eşit olan sigortalılara eşit aylık bağlanmasını öngörmektedir. Kanun değişikliklerinde bu ilke dikkate alınmadığından, her bir emekli aylık hesaplanmasına itiraz etmektedir. Yapılması gereken; 2000'li yıllara ait aylık hesaplamaların tek bir kriter üzerinden hesaplanması sağlamalıdır.

SORU: Kendi işyerinde çalışırken, 10.12.1989 4/a sigortalısı olarak primlerimi ödedim. 10.500 gün primim var. Ne zaman emekli olurum.

CEVAP: Sosyal güvenlik mevzuatında tanınan haklarda devamlı değişiklikler yapıldığından, bir dönem önce size tanınan 4/a sigortalı olarak çalışma statünüz, 2019 yılında çıkarılan bir genelgeyle hizmetleriniz, 4/b olarak tescil edildiğinden, BAĞ-KUR'dan emekliliği hak edeceksiniz. EYT çıkar ve yaş koşulu aranmazsa, hemen emekli olabilirsiniz. Size tavsiyemiz; askere gittiğinizde sigortalı değilseniz, askerlik borçlanması yaptırarak, bir yaş daha erken emekli olabilirsiniz.

YENİ DÜNYA DÜZENİNDE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Küresel krizler, savaşlar, ekonomik eşitsizlik, hızla gelişen teknolojiler sivil toplumu nasıl şekillendirecek? Artan eşitsizliklere karşı harekete geçilebilecek mi? Toplulukların çözüldüğü, siyasete yönelik ilgisizliğin arttığı bir ortamda kamusal yaşamı yeniden canlandırmak mümkün olacak mı? Sivil toplum kuruluşları sorunlara çözüm üretebilecek mi? Değişimin acımasız çarkı dönerken sivil toplum geçmişe ve kültüre sahip çıkabilecek mi? Dijital teknoloji dönüşümü Covid-19'un etkisiyle yeni bir boyut kazandı. Yeşil dönüşüm sadece çevresel değil, ekonomik bir dönüşüm aynı zamanda. Hayat biçimimizi gözden geçirmek zorundayız. Tüm mekanizmalar iklim değişikliği ile mücadele için yenilenirken sivil toplum kuruluşları bu mücadelenin neresinde olacak ?

Sivil toplum kuruluşlarında üyelerin aktif katılımı şart. Güven üzerine inşa edilecek bu katılım insanlara istek ve arzu verecek. Şeffaflık olmazsa olmaz. İnsanların sosyalleşme ihtiyacı değişmeyecek. Toplumsal fayda yaratmak gerekli. Çalışma şekli değişecek. İnsanların pozitif konuştuğu kurumlar kazanacak. Evde yaşamaya, daha az seyahat etmeye alışan insanlar düşünmeye yeteri kadar zaman ayırdı. Onların yarattığı fikirlerin uygulanması güçlü sivil toplum kuruluşları sayesinde olacak. Dayanışma ekonomisi ve bu bağlamda kooperatifçilik öne çıkacak. Marka olmuş sorunlar ve tartışmalar artık değişecek. Sorunlar o sorunun unsuru haline gelmiş kişiler, yöntemler, söylemler, algılar ve zihniyetle çözülemiyor. Ortak yaşam iradesini zayıflatan sorunların çözümünde STK'lar öncü olacak.

Toplum endeksli harekette kontrol ve denetim misyonu STK'larda olacak. Tartışma ve uzlaşma hedefli sivil toplum kültürü gerekli. Bu kültür toplumun güvenini kazanmalı. Ortak ufuk yaratılmalı. Ortak toplumsal yaşamın gelenek ve normları hızlı değişim karşısında dağılırken bunun yerine ne konulacağına STK'lar rehberlik edecek. Güven duygusunun tamamen kaybolduğu bir toplumsal iklimden çıkmalıyız. Siyasi partilerin ve diğer kurumların dönüşmesini de STK'lar sağlayacak. STK'ların geleceğe dair iddiası olacak. Yeni bir iş ve sosyal yaşam bizleri bekliyor. Başlayan bu sürece STK'lar hazırlanmalı. Yeni fırsatlar varsa fırsatın ne olduğunu çözmeliyiz. Sanal marketten , sanal ekmekle karın doyar mı? Dönüşümü STK'lar yönetecek.

Sağlık alanında dijitalleşme çok hızlandı. Kronik

hastalar için mobil sağlık başladı. Tıp eğitiminde hasta takibinde, hastane yönetiminde ve teşhis koyma da önemli değişimler bizi bekliyor. Özel sektörün zihin yapıları değişecek, devletin ekonomi de rolü ve sosyal devlet kavramı yeniden tanımlanacak. "Üçüncü sektör" burada önem kazanacak. Devlet-yurttaş, özel sektör-müşteri, STK-üye ilişkileri yeniden düzenlenecek. STK'lar yeni bir üretim, mülkiyet ve dönüşüm ve bölüşüm modeli üretmeli. Bu nedenle örgütlenme ve bu şekilde ülke yönetimine talip olan siyasete müdahale etme önem kazanıyor. Ekonomik modelde STK iktisadi işletmeler ve sandıkları ile kooperatifler öne çıkacak. Toplumla sadece kar ve müşteri tanımları üzerinden ilişkileneilmeyecek.

Özel sektör kuruluşlarının yönetim kurullarında bilim insanları, sosyologlar ve STK yöneticileri olacak. Herkes dünyayı yaşanabilir hale getirmenin yollarını arayacak. Yerel yönetim sivil toplum ve özel sektörün işbirliğine dayalı bir üretim modeli yaratmalıyız. Yerel yönetimler, yerel ihtiyaç ve talebin, STK'lar toplumla ilişkinin sürdürülebilirliğinin teminatı olacak. İnsanı merkeze almayan hiçbir işleyiş veya program olamayacak. Halkı, kimsenin anlamadığı yeni çeşit finans ürünlerine karşı ancak STK'lar koruyacak. Birlikte iş yapma kültürü, toplumun en önemli varlığı olacak. Gündem belirleme gücü oluşacak. Hedefler ve gerçekleştirilenlerin izlendiği performans yönetimi insanların arzularına cevap verecek. Yöneticilerin vizyonu olacak. Derneklerin denetimi sadece inceleme ve soruşturmaya odaklanmayacak, rehberlik izleme ve değerlendirme fonksiyonları da olacak. Hedefler ortaya konacak, hedeflere ulaşmak için gerekli çalışmalar gösterilecek. Kazanımlar ortaya çıkarılacak.

BM, sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ulaşmak için STK'ların dahili çok önemlidir. Bu konuda platformlar oluşturulmalı. Dayanıklı ve yaratıcı olan STK'lardır. STK'ların ortak alınmadığı girişimler olumsuz olmaya mahkumdur. Ölçümü STK'lar yapacak. Bilinci yaratacak, veri eksikliğini tamamlayacak STK'lardır. İnsan insana sahip çıkacak, her canlıya da sahip çıkacak. Durup etrafa bakmayı ve düşünmeyi ancak beraber yürürsek yapabiliriz. Toplumsal uzlaşma, etkili bir birliktelik oluşturmakla sağlanır. Yeni dünya düzeninde sivil toplum kuruluşlarına önemli görevler düşüyor. Geç kalmamalıyız.

